

การสัมมนาวิชาการ

เรื่อง “รวมพลังยุติความรุนแรง ต่อสตรีและเด็ก”

จัดทำโดย คณะกรรมการสังคม ท้องถิ่น เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภาสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เอกสารวิชาการลำดับที่ ๒๘

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สรุปผลการสัมมนาวิชาการ
เรื่อง
“รวมพลังยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก”

จัดทำโดย
คณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ องค์การสหประชาชาติได้รับรองให้วันที่ ๒๕ พฤศจิกายนของทุกปี เป็นวันขจัดความรุนแรงต่อเด็กและสตรีสากล และในประเทศไทยได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ กำหนดให้เดือนพฤศจิกายนของทุกปี เป็นเดือนรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อเด็กและผู้หญิง เพื่อมุ่งเน้นที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาคความรุนแรงทั้งต่อเด็กและสตรี โดยดำเนินการรณรงค์ตลอดเดือนพฤศจิกายน ให้สังคมได้ตระหนักและร่วมกันขจัดความรุนแรงต่อเด็กและสตรีให้หมดสิ้นไป โดยใช้สัญลักษณ์ริบบิ้นสีขาวย เป็นสัญลักษณ์ที่ผู้ชายจะประดับปกเสื้อเพื่อแสดงถึงการร่วมต่อต้านการใช้ความรุนแรงต่อสตรี โดยการ “ไม่ยอมรับ ไม่นิ่งเฉย ไม่กระทำความรุนแรงต่อสตรี” ทุกรูปแบบ

ปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัวเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ปัจจุบันสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวได้ขยายวงกว้างขึ้นและมีระดับของความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเด็กและสตรีเป็นอย่างมาก ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีข้อมูลปรากฏชัดเจนว่า กว่าร้อยละ ๘๐ ของผู้กระทำความรุนแรง เป็นคนใกล้ชิด เป็นคู่สมรสหรือเป็นบุคคลในครอบครัว ร้อยละ ๘๑ ของผู้กระทำความรุนแรงเป็นชาย ร้อยละ ๑๐ ของผู้กระทำความรุนแรงเป็นผู้หญิง โดยที่ ร้อยละ ๘๘ ของผู้ถูกกระทำเป็นผู้หญิง ในขณะที่ร้อยละ ๑๑ ของผู้ถูกกระทำเป็นชาย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ที่กระทำความผิดหรือมีพฤติกรรมกระทำความรุนแรงที่พบเห็นในสังคมส่วนใหญ่เป็น “ผู้ชายในครอบครัว” โดยที่เหยื่อผู้ถูกกระทำความรุนแรงส่วนใหญ่เป็น “ผู้หญิงและเด็กในครอบครัว” ทั้งนี้ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมีหลายรูปแบบ ทั้งทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางวาจา และทางเพศ เช่น การทำร้ายร่างกาย การบังคับจิตใจ การข่มขู่ การใช้วาจาตำหนิ ทำให้เจ็บช้ำน้ำใจ การควบคุม

กักขัง การข่มขืนกระทำชำเรา และการกระทำอนาจาร เป็นต้น การกระทำเหล่านี้ล้วนเป็นภัยคุกคามร้ายแรงต่อความมั่นคงของชีวิต เป็นอุปสรรคในการพัฒนาของผู้หญิง และการสร้างสังคมที่สันติสุข รวมทั้งละเมิดสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของผู้หญิงในการดำรงชีวิตที่มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดย คณะอนุกรรมการสิทธิมนุษยชน ร่วมกับกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้กำหนดจัดการเสวนา เรื่อง “**รวมพลังยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก**” ขึ้น เพื่อเป็นการแสดงออกถึงพลังของบุรุษที่ติดริบบิ้นสีขาว่า ที่ไม่นิยมการกระทำความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก และพลังของทุกภาคส่วนของสังคม หน่วยงานรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรวมพลังเพื่อยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก และร่วมกันขจัดและลดทอนปัญหาความรุนแรงในสตรี เด็ก และบุคคลในครอบครัวให้หมดสิ้นไป

ด้วยจิตคารวะ

(นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์)

ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
- สรุปผลการสัมมนาวิชาการ เรื่อง “รวมพลังยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก”	๑
- พิธีถวายความอาลัยและน้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช	๓
- พิธีเปิดการสัมมนา	๕
- การเสวนา เรื่อง “รวมพลังยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก”	๑๐
- ความเห็นจากผู้เข้าร่วมสัมมนา	๒๒
- พิธีปิดการสัมมนา	๓๐

ภาคผนวก

- รายงานสรุปผลการประเมินการสัมมนาวิชาการ
เรื่อง “รวมพลังยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก”
- รายชื่อคณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สถานิติบัญญัติแห่งชาติ
- รายชื่อที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำ
คณะกรรมการสิทธิการ
- รายชื่อที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการสิทธิการ
- รายชื่อคณะอนุกรรมการสิทธิการ

สรุปผลการสัมมนาวิชาการ
เรื่อง “รวมพลังยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก”
จัดโดย

คณะกรรมการสิทธิการสังคมนุ กิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ดำเนินการโดย คณะอนุกรรมการสิทธิการสังคมนุ
ร่วมกับกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
ณ ห้องกรุงธน โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร

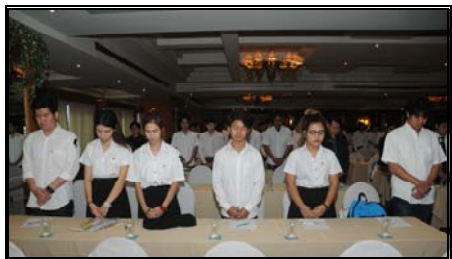
คณะกรรมการสิทธิการสังคมนุ กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดำเนินการโดย คณะอนุกรรมการสิทธิการสังคมนุ และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดสัมมนาวิชาการ เรื่อง “รวมพลังยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก” วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ ห้องกรุงธน โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร โดยนางสุวรรณณี สิริเวชชะพันธ์ รองประธานคณะกรรมการสิทธิการสังคมนุ กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง และประธานคณะอนุกรรมการสิทธิการสังคมนุ ให้เกียรติเป็นประธานเปิดการสัมมนา และนายวิศิษฐ์ เตชะเสน รองอธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวกล่าวรายงาน

การสัมมนานี้จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญและแสดงออกถึงการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมนุในการยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก และร่วมกันขจัดและลดทอนปัญหาความรุนแรงให้หมดสิ้นไป โดยการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือการทำงานร่วมกันใน

การป้องกัน แก้ไขปัญหาความรุนแรงในเด็ก สตรีและบุคคลในครอบครัว ตลอดจนเพื่อเป็นเวทีในการระดมความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูล ปัญหา และ ข้อเสนอแนะ เพื่อรวบรวมและจัดทำข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สาระสำคัญจากการสัมมนาสรุปได้ดังนี้

พิธีถวายความอาลัยและน้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่เก้าแห่งราชวงศ์จักรี โดยทรงประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกตามโบราณขัตติยราชประเพณี ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระมหาราชวังเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๑๓ เสด็จประพาสทั่วโลกตามจารีกใน

พระสุพรรณบัฏว่า “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศร รามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร” และได้พระราชทานพระปฐมบรมราชโองการเป็นสัจจวาจาว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวสยาม”

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ตลอดระยะเวลา ๗๐ ปีแห่งการครองราชย์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศทรงประจักษ์ในปัญหาของราษฎรในชนบทที่ดำรงชีวิตด้วยความยากจน ลำเค็ญ และด้วยโอกาส ด้วยน้ำพระทัยที่เปี่ยมล้นไปด้วยพระเมตตาที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย โดยได้พระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินานับการกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ เพื่อทรงขจัดปัญหาทุกข์ยากและยังประโยชน์สุขของพสกนิกร แม้ในยามทรงพระประชวร ก็มีได้ทรงหยุดพระราชกรณียกิจ ทรงตรากตรำพระวรกายทรงงานอย่างมิทรงเหน็ดเหนื่อย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จสวรรคตเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ เวลา ๑๕.๕๒ นาฬิกา ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ยังความวิปโยคโหม่นนัสที่ยิ่งใหญ่แก่ปวงข้าพระพุทธเจ้าและพสกนิกรชาวไทยทั่วทั้งประเทศ

ปวงข้าพระพุทธเจ้า นางสุวรรณณี สิริเวชชะพันธ์ รองประธานคณะกรรมการธิการ สังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง พร้อมด้วย สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กรรมการธิการ คณะที่ปรึกษา ข้าราชการกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และผู้เข้าร่วมการสัมมนา ขอน้อมเกล้าขอน้อมกระหม่อมรำลึก ในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุตมิได้ และขอตั้งจิตอธิษฐานสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ด้วยการน้อมนำพระราชจริยวัตรอันประเสริฐ พร้อมด้วยหลักการทรงงาน พระบรมราโชวาท และพระราชดำรัส ในเรื่อง

ต่างๆ มาเป็นหลักในการดำรงตนในการเป็นข้าราชการและประชาชนที่ดี ตั้งมั่นปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อร่วมกันพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรือง สืบไป

ขอเชิญทุกท่านร่วมยืนแสดงความอาลัย ตั้งจิตสงบนิ่ง ๘๘ วินาที เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

พิธีเปิดการสัมมนา

นายวิศิษฐ์ เดชเสน รองอธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กล่าวรายงาน

ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๒ องค์การสหประชาชาติได้รับรองให้วันที่ ๒๕ พฤศจิกายนของทุกปี เป็นวันขจัดความรุนแรงต่อเด็กและสตรีสากล และในประเทศไทยได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙

มิถุนายน ๒๕๔๒ กำหนดให้เดือนพฤศจิกายนของทุกปี เป็นเดือนรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อเด็กและผู้หญิง เพื่อมุ่งเน้นที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาคความรุนแรงทั้งต่อเด็กและสตรี การดำเนินการรณรงค์ตลอดเดือนพฤศจิกายน เพื่อให้สังคมได้ตระหนักและร่วมกันขจัดความรุนแรงต่อเด็กและสตรีให้หมดสิ้นไป โดยใช้สัญลักษณ์ริบบิ้นสีขาว เป็นสัญลักษณ์ที่ผู้ชายจะประดับปกเสื้อ เพื่อแสดงถึงการร่วมต่อต้านการใช้ความรุนแรงต่อสตรี โดยการ “ไม่ยอมรับ ไม่นิ่งเฉย ไม่กระทำความรุนแรงต่อสตรี” ทุกรูปแบบ แต่ปัจจุบันสัญลักษณ์นี้ใช้ได้ในทุกเพศเพื่อเป็นการร่วมกันรณรงค์ยุติความรุนแรงในครอบครัวด้วย

ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ เลขาธิการองค์การสหประชาชาติได้เสนอให้ รัฐภาคีแห่งสหประชาชาติทำการรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อสตรีโดยให้วันที่ ๒๕ พฤศจิกายนของทุกปี เป็นวันสีส้มที่เป็นสีแห่งความสว่างไสวและความ คาดหวังของอนาคตที่สดใสงดงามและปราศจากการกระทำความรุนแรงต่อ สตรีและเด็กหญิงในทุกรูปแบบ ประกอบกับในปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ ได้เกิด ข้อตกลงใหม่ซึ่งได้รับการรับรองโดยประเทศภาคีสมาชิกแห่งสหประชาชาติ ทุกประเทศ คือ ข้อตกลงว่าด้วยวาระแห่งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๗ เป้าหมาย ๑๖๙ เป้าประสงค์ เป็นเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนที่จะให้ บรรลุในอีก ๑๕ ปีข้างหน้า คือ พ.ศ. ๒๕๗๓ หรือปี ค.ศ. ๒๐๓๐ เป้าหมาย ของการพัฒนาที่ยั่งยืนมีความมุ่งมั่นที่จะให้มิติของการพัฒนาที่ยั่งยืนใน ๓ มิติ คือ มิติทางเศรษฐกิจ มิติทางสังคม และมิติทางสิ่งแวดล้อม เป้าหมายของการ พัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๕ ได้ให้ความสำคัญต่อเรื่องความเสมอภาค ระหว่างเพศ และการเสริมพลังของสตรี ในฐานะที่เป็นความสำคัญในลำดับ ต้นๆ และเพื่อให้สอดคล้องกับปณิธานที่ว่า จะไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง เป้าหมายที่ ๕ นี้มุ่งไปสู่การพัฒนาให้บรรลุต่อการเสมอภาคระหว่างเพศและ การเสริมสร้างพลังให้กับสตรีและเด็กหญิงโดยมีเป้าหมายที่จะยุติความรุนแรงต่อ หญิงและเด็กหญิงในทุกรูปแบบ ซึ่งเป็นเป้าประสงค์ที่มีความสำคัญต่อการ บูรณาการและจะแยกออกไปจากกันมิได้ในทั้ง ๑๗ เป้าหมายแห่งการพัฒนาที่ ยั่งยืน ด้วยเหตุนี้การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอีก ๑๕ ปีข้างหน้า จึง ขึ้นอยู่กับการดำเนินงานที่จะต้องพึ่งพิงกัน คู่ขนานกัน และเชื่อมโยงต่อกันทั้ง ๑๗ เป้าประสงค์ เพื่อป้องกันและขจัดความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก ปัญหา ความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัวเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นใน สังคมไทยมาเวลายาวนาน ปัจจุบันสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวได้ขยายวงกว้างขึ้น และมีระดับของความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ของเด็กและสตรีเป็นอย่างมาก” ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ มีข้อมูลปรากฏ ชัดเจนว่า กว่าร้อยละ ๘๐ ของผู้ที่กระทำความรุนแรงเป็นคนใกล้ชิด เป็นคู่

สมรส หรือบุคคลในครอบครัว โดยที่ร้อยละ ๘๘ ของผู้ที่ถูกกระทำเป็นผู้หญิง ในขณะที่ร้อยละ ๑๑ ผู้ถูกกระทำเป็นชาย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้กระทำความผิด หรือมีพฤติกรรมที่กระทำความรุนแรงที่พบเห็นในสังคมส่วนใหญ่ เป็นผู้ชายในครอบครัวโดยที่เหยื่อผู้ถูกกระทำความรุนแรงส่วนใหญ่เป็น “ผู้หญิงและเด็กในครอบครัว” ทั้งนี้ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมีหลายรูปแบบ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ทางวาจา และทางเพศ เช่น การทำร้ายร่างกาย การบังคับจิตใจ การข่มขู่ การใช้วาจาตำว่า การทำให้เจ็บช้ำน้ำใจ การควบคุมกักขัง การกระทำชำเรา และการกระทำอนาจาร เป็นต้น การกระทำเหล่านี้ล้วนเป็นภัยคุกคามที่ร้ายแรงต่อความมั่นคงของชีวิตเป็นอุปสรรคในการพัฒนาผู้หญิงและการสร้างสังคมที่สันติสุขรวมทั้งละเมิดสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของผู้หญิงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว และคณะอนุกรรมการกิจการสตรีในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงเห็นควรดำเนินงานโครงการสัมมนาวิชาการ เรื่อง “รวมพลังยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก” ขึ้น เพื่อเป็นการแสดงออกถึงพลังของบุรุษที่ติดริบบิ้นสีขาว ที่ไม่นิยมการกระทำความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก และพลังของทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อให้หน่วยงานรัฐภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรวมพลังเพื่อยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก และร่วมกันขจัดและลดทอนปัญหาความรุนแรงในสตรี เด็ก และบุคคล ในครอบครัวให้หมดสิ้นไปโดยการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือการทำงานร่วมกันในการป้องกัน แก้ไขปัญหาความรุนแรงในเด็ก สตรีและบุคคลในครอบครัว รวมทั้งเพื่อเปิดเวทีในการระดมความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูล ปัญหา และข้อเสนอแนะ เพื่อรวบรวมและจัดทำข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

นางสุวรรณณี สิริเวชชะพันธ์ รองประธานคณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง และประธานคณะอนุกรรมการสิทธิการกิจการสตรี กล่าวเปิดการสัมมนา

องค์การสหประชาชาติประกาศให้วันที่ ๒๕ พฤศจิกายนของทุกปี เป็นวันรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อสตรี มีความเป็นมาที่ ดังนี้

การกำหนดให้วันที่ ๒๕ พฤศจิกายนของทุกปี เป็นวันรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อสตรีเพื่อเป็นการรำลึกถึงเหตุการณ์สังหารนักเคลื่อนไหวทางการเมืองสตรีชาวโดมินิกัน ๓ คน คือ แพทรีเย มาเรีย และมินเนอว่า มิราเบล ในคืนวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ปี ค.ศ.๑๙๖๑ (พ.ศ.๒๕๐๔) อันเนื่องมาจากเหตุผลทางการเมืองในยุคการปกครองของนาย Rafael (ค.ศ. ๑๙๓๐ - ๑๙๖๑)

สำหรับที่มาของ “ริบบิ้นสีขาวย” ที่เป็นสัญลักษณ์สากลในการรณรงค์เพื่อยุติความรุนแรงต่อสตรี ก็มีที่มา เนื่องจากใน ปี ค.ศ.๑๙๙๑ (พ.ศ.๒๕๓๔) ที่ประเทศแคนาดา เป็นครั้งแรกที่มีการรณรงค์โดยกลุ่ม นักศึกษาชายจำนวนกว่าหนึ่งแสนคน ที่ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาความรุนแรงต่อสตรี และต้องการยุติปัญหาดังกล่าว ภายหลังจากเกิดเหตุการณ์สังหารหมู่ นักศึกษาหญิงของมหาวิทยาลัยมอนทรีออล จำนวน ๑๔ คน นักศึกษาชายเหล่านั้นได้ลุกขึ้นรณรงค์เรียกร้องให้ผู้ชายทั่วโลกร่วมรับผิดชอบต่อปัญหาความรุนแรงต่อสตรี รวมทั้งแสดงตนว่าจะไม่ทำ ความรุนแรงต่อสตรี โดยการติดสัญลักษณ์ริบบิ้นสีขาวที่ปกเสื้อ ซึ่งหมายถึง การยอมรับว่าจะไม่ทำร้าย หรือ นิ่งเฉย ต่อ

การใช้ความรุนแรงต่อสตรีในทุกรูปแบบ นับตั้งแต่นั้น “ริบบิ้นสีขาว” ได้กลายมาเป็นสัญลักษณ์สากลในการรณรงค์เพื่อยุติความรุนแรงต่อสตรี

ความสำคัญที่จำเป็นจะต้องมีการยุติความรุนแรงต่อสตรี เนื่องมาจากว่าปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้น พบว่าผู้กระทำผิดส่วนใหญ่มักจะเป็นผู้ชายมากกว่าร้อยละ ๙๐ ทั้งนี้ ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้ชายเหล่านี้เป็นคนไม่ดี เพราะโดยธรรมชาติแล้วไม่มีใครที่ชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา แต่คนที่ใช้ความรุนแรงนั้นมักจะมีประสบการณ์ไม่ดีในวัยเด็ก หรือค่านิยมดั้งเดิมที่ปลูกฝังว่า การใช้ความรุนแรงเป็นอำนาจที่จะใช้ควบคุมหรือบังคับผู้อื่นได้ ทั้งนี้ปัญหาความรุนแรงไม่ได้มีเฉพาะการทำร้ายร่างกายเท่านั้น ยังพบว่ามีหลายรูปแบบ เช่น การใช้ความรุนแรงต่อจิตใจ อารมณ์ การล่วงละเมิดทางเพศในที่ทำงาน และความรุนแรงที่แสดงออกทางพฤติกรรมอื่นๆ ซึ่งความรุนแรงเหล่านี้มักไม่ค่อยมีการพูดถึงกัน จึงทำให้ปัญหาความรุนแรงยังคงสะสมอยู่ตลอดเวลา

ดังนั้น การรณรงค์ด้วยการติริบบิ้นสีขาวในเดือนพฤศจิกายน จึงเป็นการรณรงค์เพื่อให้ “ผู้ชาย” ทุกคนได้ปรับเปลี่ยนเจตคติและมีส่วนร่วมในการยุติปัญหาความรุนแรงต่อสตรี โดยเห็นว่าความรุนแรงต่อสตรีเป็นปัญหาสำคัญสมควรได้รับการแก้ไข เนื่องจากความรุนแรงที่เกิดขึ้นไม่ได้มีผลกระทบต่อผู้หญิงเพียงฝ่ายเดียว แต่ยังมีผลกระทบต่อเด็ก เยาวชน สังคม ชุมชน จึงจำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง

□ การจะแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี จะต้องอาศัยความร่วมมือกันจากทุกภาคส่วนในสังคม โดยต้องปลูกฝังในเรื่องสิทธิมนุษยชน สร้างทัศนคติเรื่องการเคารพร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมรับ ไม่นิ่งเฉย ไม่กระทำความรุนแรงต่อสตรี รวมทั้งสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติตามกฎหมาย โดย “รวมพลังยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก” ดังชื่อหัวข้อของการสัมมนาในวันนี้

การเสวนา เรื่อง “รวมพลังยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก”

วิทยากร โดย

๑. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) จรัญ ภักดีธนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

๒. ศาสตราจารย์วันทนี วาสิกะลิน อดีตคณบดีวิทยาลัยสห

วิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๓. นางสาวณัฏมนกกาญจน์ ศรีนิกรโชติ ดารา/นักแสดง

๔. นายสุกิจ นรินทร์ ผู้กำกับภาพยนตร์

ผู้ดำเนินรายการ โดย นายสุรวัดน์ ชมภูพงษ์ ที่ปรึกษาคณะอนุ
กรรมการ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) จรัญ ภักดีธนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ได้ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

เริ่มแรกก่อนจัดทำ
พระราชบัญญัติคุ้มครอง
ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง
ในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ เกิด
จากมีปรากฏการณ์ให้ได้ห้วง
กังวลในเรื่องพฤติกรรมรุนแรง
ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมากขึ้น
เรื่อยๆ ความจริงมันน้อยกว่า

ในต่างแดน ในบางแห่งบางพื้นที่ (ในต่างแดน) เหมือนเป็นมิคสัญญี ที่ทำให้
ดินแดนในโลกมนุษย์เป็นเหมือนอเวจีไปเลย แม้กระทั่งทุกวันนี้ หากสำรวจดู
ทั่วโลกจะพบว่าความรุนแรงนั้นร้ายกาจมาก ซึ่งล้วนเกิดจากมนุษย์ทั้งสิ้น แต่
พฤติกรรมในสังคมไทยในสมัยนั้น (ก่อนปี พ.ศ.๒๕๕๐) ไม่ได้มีความรุนแรง
มากจนกระทั่งต้องออกมาเรียกร้องให้มีกฎหมายเพื่อให้มีการรวมพลังกัน
เหมือนในวันนี้

ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๕๐ ความขัดแย้งและการการต่อสู้ทางความคิด แย่งชิงผลประโยชน์และอำนาจในสังคมไทยมันทวีความรุนแรงขึ้นจนน่าตกใจ ถึงขนาดจะเกิดสงครามกลางเมือง ทำให้พี่น้องร่วมชาติกันมาแต่ดั้งเดิมกลายเป็นคนละเผ่าพันธุ์ ตั้งกองกำลังจะเข้าประหัตประหารกัน และในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงได้จัดทำพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยการอนุมัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ตั้งขึ้นก่อนคณะปัจจุบัน เมื่อสิบปีก่อน ด้วยความยินดีว่าจะสามารถยับยั้งหรือลดละความรุนแรงในสังคมไทยได้

แต่กลับผิดคาด กล่าวคือภายหลังจากออกพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วพบว่าพฤติกรรมความรุนแรงของคนในสังคมไทยกลับหนักหนาสาหัสมากยิ่งขึ้น และกฎหมายฉบับนี้ช่วยได้น้อยมาก ซึ่งน่าเสียดายมาก ทั้งที่มีความพยายามที่จะเอากฎหมายฉบับนี้เข้าไปช่วย

จากการวิเคราะห์วิจัยพบว่า ปัญหาความรุนแรงไม่ได้มีสาเหตุมาจากไม่มีกฎหมาย เพราะกฎหมายไม่สามารถช่วยแก้ปัญหาความรุนแรงได้อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด การแก้ปัญหาจึงต้องค้นลงไปถึงสาเหตุที่แท้จริงของปัญหานี้ ซึ่งก็คือ “โทสะจริต” “ความอาฆาตพยาบาท” “ความโกรธแค้นชิงชัง” “ความเกลียด” ไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยตัวเองหรือโดยการถูกปลุกกระดมจากแกนนำ แล้วช่วยกัน รวมพลังกันโดยให้ทุกคนทุกภาคส่วนมีความรับผิดชอบร่วมกัน แต่กฎหมายจะช่วยบรรเทาและยับยั้งความรุนแรงนั้นได้ในระดับหนึ่งคือ

ประการแรก เป็นการปรามและยับยั้งไว้ว่า คนนี้ชั่วร้ายกฎหมายจึงได้เอาผิดเอาโทษ กฎหมายจึงต้องลงมาเพื่อใช้อำนาจรัฐเข้ามาแทรกแซงเข้าไปในบ้านเรือน ในครอบครัว

ประการที่สอง ถ้าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการและบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ ได้พยายามรุกเข้าไปทำให้มากขึ้น ซึ่งเป็นไปได้ยาก ผู้ที่เข้าไปปฏิบัติงานจะพบว่าประสบปัญหาหลายประการ ไม่ได้สำเร็จ

อย่างที่คาดหวังว่าไว้ แต่ก็ยังช่วยบรรเทา ยับยั้ง และลดระดับความรุนแรงของคนในครอบครัวนั้นได้ระดับหนึ่ง และบางครั้งยังสามารถช่วยถนอมรักษาครอบครัวที่กำลังจะแตกแยก ล่มสลาย ให้อยืนยาวต่อไปได้ แต่นั่นก็ไม่ใช่เป็นเพราะกฎหมายอย่างเดียว แต่เพราะมีการนำสวิชาชีพจากผู้คนที่ไม่ใช่เป็นการทำงานเข้าไปช่วยด้วย และคนในครอบครัวนั้นร่วมมือด้วย ความสำเร็จในการแก้ปัญหาจึงเกิดขึ้น มีการทำบันทึกการทำงานแบบนี้ที่ประสบความสำเร็จไว้ แต่อย่าไม่ค่อยได้นำออกมาเผยแพร่กัน

สาระสำคัญของกฎหมายคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

เป้าหมายแรก ทำอย่างไรจึงจะช่วยผู้อ่อนแอที่อยู่ในครอบครัว ซึ่งอาจเป็นบุคคลอื่นที่มีไข้เพียงแค่ผู้หญิงและเด็ก แต่รวมถึงคนพิการ ผู้สูงอายุ คนอื่นในบ้าน ซึ่งต้องจำยอมรับพฤติกรรมรุนแรงของผู้ทรงอำนาจในบ้าน ไม่ว่าจะทรงอำนาจในฐานะเป็นผู้หาเลี้ยงในครอบครัว (Breadwinner) ทางเศรษฐกิจ หรือไม่ว่าจะเป็นฐานะผู้ที่มีอำนาจโดยพฤตินัย เนื่องจากแข็งแรงกว่า แล้วใช้ความรุนแรงสร้างอำนาจหรือเสริมอำนาจของตัวเอง กฎหมายนี้มุ่งไปที่เหยื่อของพฤติกรรมรุนแรง ซึ่งที่ผ่านมามีคุ้มครองเหยื่อได้น้อยมาก รายละเอียดในเรื่องนี้ยังมีปัญหาเรื่องกระบวนการอีกมากที่ต้องมาพิจารณากัน

เป้าหมายที่สอง กฎหมายนี้ไม่ได้ประสงค์ที่จะนำคนที่มีพฤติกรรมรุนแรงในครอบครัวมาลงโทษ ลงทัณฑ์ เพื่อสงบความรุนแรงของเขา แต่มุ่งหมายที่จะช่วยบำบัดรักษา เยียวยาคนที่มีความรุนแรงให้หายจากโรคที่ชอบกระทำความรุนแรงนั้นได้ จากข้อมูลจากทางจิตเวช ผู้ทรงความรู้ด้านพฤติกรรมศาสตร์ระบุว่า พฤติกรรมรุนแรงนั้นเป็นอาการ (Symptoms) ของโรคทางจิตชนิดหนึ่ง เกิดจากความผิดปกติในระบบคิด ระบบจิตของผู้กระทำความรุนแรง ไม่เหมือนปกติคนทั่วไป โดยไม่ปรากฏให้เห็นด้วยสายตา แต่จะแสดงอาการออกมาในยามที่เขาคุมอารมณ์ไม่อยู่ ซึ่ง

ผู้กระทำความผิดเองสักๆ ก็รู้ว่าตกเป็นทาสของมัน แต่ไม่รู้จะทำไมอย่างไร กฎหมายนี้จึงได้มุ่งหมายว่าไม่ได้ต้องการจะนำคนที่มีความผิดกรรมรุนแรงในครอบครัวไปลงโทษทางอาญา แต่มุ่งที่จะบำบัดรักษา ให้เบาลงหรือหายได้ แม้จำเป็นเรื่องยากก็ตาม

เหตุผลที่เขียนกฎหมายให้พฤติกรรมความรุนแรงในครอบครัว เป็นความผิดอาญามีอัตราโทษจำคุกสูงถึง ๖ เดือน เนื่องจากหากไม่เป็น ความผิดทางอาญาเลย อำนาจรัฐจะเข้าไปได้ยากมาก เข้าไปไม่ถึงรากเหง้า ของปัญหา จึงมีความจำเป็นที่รัฐต้องเข้าไปแทรกแซง แต่ด้วยเหตุนี้กฎหมาย นี้จึงต้องเขียนหย่อนไว้ดีกว่า “แต่ให้ถือว่าเป็นความผิดอันยอมความได้” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเริ่มทำงานได้อย่างเต็มกำลังก็ต่อเมื่อมีการ ร้องทุกข์ของเหยื่อ และแม้ว่ามีการร้องทุกข์แล้วหากเหยื่อยอมยุติเรื่อง คดีก็ จบ อำนาจรัฐก็หมด ทั้งนี้เพื่อรองรับวัตถุประสงค์ที่ไม่ต้องการที่จะลงโทษ ทัณฑ์คนที่กระทำความรุนแรง แต่มองผู้กระทำความรุนแรงว่าเป็นผู้ป่วยที่ ต้องการความช่วยเหลือ และยังเป็นเหยื่อของพฤติกรรมรุนแรงคนแรกอีกด้วย

แต่การออกแบบกฎหมายเพื่อแก้พฤติกรรมความรุนแรง แบบนี้ทำให้กฎหมายฉบับนี้เกือบจะเป็นหมันในการที่จะเข้าไปช่วยเหยื่อยา ดูแลรักษาผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ เพราะว่าเงื่อนไขบอกไว้ว่า “ต้องมีการร้องทุกข์” ซึ่ง ในความเป็นจริงพบว่า เหยื่อของพฤติกรรมรุนแรงร้อยละ ๘๙ ไม่ต้องการร้อง ทุกข์” เพราะคนที่กระทำพฤติกรรมรุนแรงต่อเขาคือคนที่เหยื่อรักและไม่ ยอยากให้ต้องรับโทษทางอาญา จึงไม่ยอมร้องทุกข์ โดยขอเพียงแค่ “อย่าให้มี ครั้งต่อไป” ทำให้อำนาจรัฐเดินต่อไปไม่ได้ รวมทั้งไม่สามารถเข้าไปเหยียวยา ช่วยเหลือ และบำบัดรักษาได้ นี่คืออุปสรรคสำคัญ บางครั้งเจ้าหน้าที่สังคม สงเคราะห์ นักจิตวิทยา ที่เข้าใจและให้คำปรึกษาทำสำเร็จโดยการอธิบายให้ เหยื่อเข้าใจชัดเจนว่ากฎหมายไม่ได้ต้องการที่จะเอาไปลงโทษทางอาญา แต่ ต้องการให้เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาโดยกฎหมายเข้าไปช่วยได้ หากเห็น ว่าควรหยุด ก็สามารถทำได้โดยถอนคำร้องทุกข์ เป็นเอกลักษณ์ของเขา ซึ่งพอ

เริ่มเดินเรื่องไปไม่เท่าใดเขาก็ขอถอนเรื่อง มันเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมือนความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสงคราม หรือความรุนแรงที่เกิดจากคนที่เกลียดชัง อาฆาตแค้นกัน หรืออยู่คนละบ้านกัน แต่เป็นความรุนแรงที่เกิดระหว่างคนรักหรือเกิดท่ามกลางความรักความผูกพันกัน นี่คือ ความยากของการบังคับใช้กฎหมายนั่นเอง

ผมได้เคยเสนอว่าต้องแก้ไขกฎหมายฉบับนี้และคิดว่าผู้ที่เกี่ยวข้องและรู้ปัญหานี้กำลังดำเนินการอยู่และหวังว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะช่วยสังคมไทยแก้ปัญหานี้ได้โดยวิธีง่ายๆ เลย คือ ทำอย่างไรจะปรับเงื่อนไขผู้กระบบนี้ไว้ว่า ถึงแม้ว่าจะเป็น “ความผิดอันยอมความได้” แต่ต้องไม่ไปวางเงื่อนไขให้ “ต้องร้องทุกข์” ให้กระบวนการเยียวยาผู้ถูกระทำความรุนแรงเดินไปได้ตามครรลองที่วางไว้แม้ว่าจะไม่มีการร้องทุกข์

เป้าหมายที่สาม ต้องการให้กฎหมายนี้ช่วยถนอมรักษากรอบครัวที่กำลังจะล่มสลายเพราะพฤติกรรมรุนแรงเป็นสาเหตุใหญ่สาเหตุหนึ่ง นอกเหนือจากเรื่องการนอกใจ ด้วยกฎหมายนี้ กลไกของเจ้าหน้าที่เข้าไปทำงานได้ก็จะมีกระบวนการให้คำปรึกษาอันช่วยให้ครอบครัวเข้าใจและเห็นพิษภัยของปัญหาและคลี่คลายปัญหา เยียวยาผู้ถูกระทำความผิด บำบัดรักษาผู้กระทำความรุนแรง และทำให้ครอบครัวมั่นคงต่อไป เป้าหมายนี้ทำได้ยากที่สุด เนื่องจากกระบวนการตามกฎหมายนี้ไม่มีโอกาสได้เข้าไปทำงานในเชิงป้องกันในระยะเริ่มแรกที่มีพฤติกรรมกระทำความรุนแรงในครอบครัว เพราะกว่าที่จะมีการรายงานหรือแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ก็เป็นความรุนแรงระดับสูงแล้ว เหมือนคนป่วยเป็นมะเร็งระยะสุดท้ายแล้ว ทั้งนี้ ความรุนแรงในครอบครัวไม่ได้เกิดถึงขั้นสูญเสียเลือดเนื้อทันที มันค่อยๆ เกิดเหมือนน้ำที่อุณหภูมิค่อยๆ สูงขึ้น คนที่มีพฤติกรรมรุนแรงนั้นเกิดจากสาเหตุหลายประการ แล้วค่อยๆ สะสมความรุนแรงไว้ จนวันหนึ่งเกิดระเบิดขึ้น นั่นคือการระบายปัญหาของตัวเอง และเมื่อได้ระบายออกมาก็สบายขึ้น นั่นเป็นความ

สบายชั่วคราว แล้วคนที่ถูกกระทำความรุนแรงก็ยอมรับ ทำให้ไม่เป็นปัญหา มาสู่กฎหมายนี้

ปัจจัยที่สำคัญมากอีกเรื่องหนึ่งคือ สื่อ ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยใหญ่ที่อาจจะช่วยให้ปัญหานี้คลี่คลายเบาบางลงหรือรุนแรงมากขึ้นได้ทั้งสองด้าน ซึ่งผมเห็นด้วยกับนายสุกิจ นรินทร์ ผู้กำกับภาพยนตร์ ชี้ให้เห็นว่า สื่อกระแสหลัก ภาพยนตร์ ละคร ไม่ร้ายเท่ากับสื่อออนไลน์ สื่อโซเชียลมีเดีย และเกมส์ที่มีการออกแบบมาให้เด็กเล่น แต่ยิ่งกว่าการตบตีกันในหนัง ในละคร เพราะว่าเป็นการเอาชนะกันด้วยการใช้อาวุธทำร้ายกัน ซึ่งตัวที่ถูกทำร้ายจะเป็นคน หรือเป็นสัตว์ประหลาด จึงทำให้คนที่เสพสื่อเกมส์ประเภทนี้ไม่มีความรู้สึกผิดปกตอะไรถ้าจะฆ่าหรือยิง และสื่อออนไลน์ที่มีอยู่ในขณะนี้ไม่ได้มีการควบคุม ถึงแม้ว่าจะมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็เข้าไปแทรกแซงได้ยากมาก จึงขอเสนอว่า ทุกครั้งที่มีการกระทำพฤติกรรมรุนแรงในภาพยนตร์ หรือในละครทีวี ผู้กระทำจะต้องได้รับผลกระทบในทางที่ตอบสนองพฤติกรรมที่รุนแรงนั้น อย่างไรก็ตาม ก็ยังไม่ดีพอเนื่องจากเหมือนชีวิตจริงของคนซึ่งเห็นผลซ้ำมากเกินไป ซึ่งเมื่อห่างหายขาดจากกัน เวลาที่คนที่กระทำความรุนแรงรับผลกระทบของเขา เราสงสารเขา และกลับไปตำหนิเจ้าหน้าที่อีกว่าใช้ความรุนแรง ซึ่งจุดเด่นที่ถูกต้อง ที่สื่อและวงการศิลปินของไทยยึดถือกันมา คือ การต้องแสดงผลกรรมให้เห็นผลทันทีด้วย อาจไม่จำเป็นต้องถูกจับทันทีแต่ขอว่า คนเขียนบท หรือผู้กำกับ จะต้องมี ๑) มีผู้อยู่ในเหตุการณ์ (Bystander) คนที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นคนใช้ ไม่ว่าจะเป็เด็ก ไม่ว่าจะเป็คนที่เกี่ยวข้องอยู่ในซีนนั้นจะต้องแสดงความไม่เห็นด้วยทันที ๒) เวลาถ่ายทอดการทำพฤติกรรมรุนแรงอย่างสอนวิธี คือ มันชอบใจอยู่แล้ว มันถูกจิตใจสำนึกของเราอยู่แล้วละ แต่ในภาพยนตร์ของต่างประเทศระยะหลัง หรือแม้แต่ในการ์ตูน จะบอกเพียงผลว่า จะเป็อย่างไรแต่ไม่ได้บอกวิธีการวางแผนหรือการสอนให้กระทำพฤติกรรมรุนแรงออกมาให้เห็น ๓) ตัวร้ายในสื่อปัจจุบันเห็นชัดเลยว่าตัวร้ายต้องทุเรศ

ต้องภาพลักษณ์ออกมาต้องทุเรศไม่ใช่หน้าตาดี หรือหน้าตาดี เพราะคนหน้าตาดีใจดีก็มี คนหน้าตาดีใจร้ายก็มี นี่คือสภาพความเป็นจริง ต้องทำให้เยาวชนของเรารู้ว่าอย่าไว้ใจคนที่รูปร่างหน้าตา ๔) เขี่ยต้องไม่ซื้อบื้อ ต้องแก้ไขใหม่ให้เขี่ยฉลาด ไม่สยบยอมต่อการกระทำ ความรุนแรง และต้องสามารถแก้ปัญหาพฤติกรรมรุนแรงของผู้นั้นได้ด้วยสติปัญญา อย่าตอบโต้ ความรุนแรงแรงด้วยความรุนแรง การทำละครโดยให้ผู้หญิงตบผู้หญิงยังไม่ร้ายเท่ากับผู้ชายตบตีผู้หญิงซึ่งไม่ควรทำออกมา ดังนั้น คนที่คิดจะสร้าง ศิลปกรรม วรรณกรรม และก็เผยแพร่ต่อผู้คน นอกจากจะคำนึงถึงรายได้กำไรแล้ว ยังต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากผลงานด้านอื่นๆ ด้วย

ศาสตราจารย์ วันทนี วาสิกะลิน อดีตคณบดีวิทยาลัย สหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

จากประสบการณ์การทำงานเหยื่อมักจะไม่ค่อยบอกเรื่องความรุนแรง โดยเฉพาะเด็กที่ถูกพ่อแม่กระทำทารุณกรรมไม่มีวันที่จะบอกว่าพ่อหรือแม่ทำร้าย หรือพ่อข่มขืน อาจจะเป็นสาเหตุที่คล้ายกันคือ ผู้ที่ทำร้ายเป็นคนที่อยู่ในบ้าน หากพ่อหรือแม่ถูกตำรวจจับแล้ว เด็กจะอยู่กับใคร เพราะฉะนั้นผู้รอดพ้นอยู่กับพ่อแม่ที่ทำร้าย มีความอ่อนใจกว่า

ประเด็นทฤษฎีความรุนแรง จะแบ่งเป็นระยะกล่าวคือ ระยะแรกที่ถูกทำร้ายจะต้องถูกทำร้ายโดยร่างกายก่อน แล้วให้หนักไว้เลยว่าหากมีครั้งแรกแล้วจะต้องมีครั้งต่อไป ครั้งแรกอาจใช้มือ เท้า ทำร้ายร่างกาย ครั้งที่ ๒ อาจ

ใช้เครื่องมือช่วยขูดฟัน หรือมีครั้งที่ ๓ - ๔ ตามมาตามลำดับ ซึ่งอาจทำให้ถึงแก่ชีวิต ในวัฏจักรแบบนี้เมื่อทำร้ายแล้วผู้กระทำจะรู้สึกผิด เมื่อทำร้ายแล้วจะขอคืนดีและสารภาพผิดว่าจะไม่ทำอีก ทั้งที่จริงแล้วก็เกิดเหตุการณ์ทำร้ายขึ้นอีก หากผู้กระทำและผู้ถูกกระทำไม่ได้รับการดูแล ไม่ได้รับการบำบัดโดยจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์คลินิก หรือผู้ที่มีอาชีพให้คำปรึกษา

การวิเคราะห์ทางด้านสังคมและจิตใจ (Psychosocial effect) ทางเลือกของความรุนแรงในครอบครัว เมื่อย้อนกลับไปสังคมมนุษย์ในสมัยกรีก หรือก่อนสมัยกรีก นักปรัชญาที่รู้จักกันในนาม อริสโตเติล (Aristotle) มีความเชื่อว่าสังคมโลกนี้ผู้ชายเป็นใหญ่ ซึ่งในยุคนั้นอริสโตเติลกล่าวไว้ว่า พระเจ้าให้ผู้หญิงเกิดมาเพื่อรับใช้ผู้ชาย ซึ่งสืบต่อกันมาจนกระทั่งเป็นความเชื่อส่วนทางด้านศาสนาหลายศาสนาก็ให้ความสำคัญกับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง เช่น ศาสนาคริสต์ ที่บอกว่าผู้หญิงเกิดจากซี่โครงของผู้ชาย กลายเป็นทฤษฎีทางค่านิยม จึงขอยังไปที่ทฤษฎีสังคมวิทยาว่า มีเรื่องของสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ ไม่ว่าจะดูในระบอบการปกครองแบบพ่อปกครองลูก ผู้ชายเป็นใหญ่ สิ่งเหล่านี้จึงครอบงำเรามาตั้งแต่ยุคกรีกโบราณจนกระทั่งมาถึงอารยธรรมตะวันตก ตะวันออก จึงต้องยอมรับไปโดยปริยายว่า เราอยู่ในสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ และผู้ชายก็ยอมรับตัวเองโดยปริยายเช่นกันว่ามีความยิ่งใหญ่กว่าผู้หญิงสามารถทำอะไรกับผู้หญิงก็ได้ แม้แต่คำสั่งสอนก็เข้มงวดกับผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ไม่เคยลงโทษผู้ชายที่ทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์ในวัยที่ยังไม่สมควรตั้งครรภ์ กลับประณามผู้หญิงว่าเป็นแม่ใจร้าย ซึ่งในปัจจุบันนี้สังคมไทยมีปัญหาเกี่ยวกับผู้หญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เป็นจำนวนมาก

ด้านจิตใจ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ทางทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psycho analysis) ที่ฟรอยด์ คิดวิธีนี้ขึ้นมาเพื่อรักษาผู้ป่วยจิตเภท พวกหูแว่ว ประสาทหลอน อีกท่านหนึ่ง คือ คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) โลกยกย่องในทฤษฎีสังคมนิยม และอีกท่านหนึ่ง คือ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ (Albert Einstein) จากทฤษฎีในเรื่องของเหตุและผลต่างๆ

ทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) กล่าวว่า เป็นเรื่องของจิตใต้สำนึก คนเรามักจะนำสิ่งที่ไม่ค่อยดีที่อยู่ในจิตใต้สำนึก ซึ่งเด็กที่ถูกพ่อแม่กระทำ ความรุนแรงจะเก็บกดไว้ในจิตใต้สำนึก การที่ไม่มีความสุขในวัยเด็ก ถูกทอดทิ้ง ถูกปล่อยปละเลย กลายเป็นความเครียด วันดีคืนดีก็แสดงออกมา สาเหตุหนึ่งของผู้ที่กระทำ ความรุนแรงเกิดจากมี การกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวบ่อยๆ เช่น เด็กบางคนมาจากครอบครัวที่พ่อทำร้ายแม่สม่ำเสมอ เมื่อเด็กเห็นว่าพ่อทำร้ายแม่ก็คิดว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเพราะพ่อทำร้ายแม่ทุกๆ ครั้ง แม่ก็จะหยุดทำจึงทำให้ติดอยู่ในจิตใต้สำนึกของเด็กว่าพ่อทำถูกแล้ว

ซึ่งยังมีแนวคิดในทฤษฎี Role model ทางพฤติกรรมนิยมหรือทางปัญญานิยมที่ดี ทางจิตวิทยาบอกว่า พฤติกรรมของคนเราเกิดจากการเลียนแบบด้วยส่วนหนึ่ง เลียนแบบสิ่งที่ดีก็ได้หรือเลียนแบบสิ่งที่ไม่ดีก็ได้ คนที่มาจากครอบครัวที่เกิดความรุนแรงอาจจะกระทำ ความรุนแรงกับครอบครัวของตนเองในอนาคต ส่วนคนที่ไม่เคยมาจากครอบครัวที่รุนแรงเลยก็ไม่ได้หมายความว่า จะไม่ใช้ความรุนแรง อาจจะมี ความรู้สึกลัวว่าเป็นผู้ชายใหญ่ในสังคม จึงควรให้ความสำคัญกับนักบำบัดเพื่อให้เข้ามาช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน

ในหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการควรบรรจุเรื่องความเสมอภาคระหว่างเพศเข้าไว้ด้วย เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับทุกคนด้วยว่า ทุกคนเกิดมาเป็นมนุษย์เหมือนกันทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่ากันหมดไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย และในครอบครัวควรสอนลูกผู้ชายแบบไหน และควรสอนลูกผู้หญิงแบบไหน และให้ดูแลซึ่งกันและกันอย่างไร แต่ในครอบครัวมักจะมี ยินดีที่ได้ลูกผู้ชาย เพราะกลัวว่าลูกสาวจะทำให้เกิดความเสียหายในครอบครัว

นายสุกิจ นรินทร ผู้กำกับภาพยนตร์ ได้ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

ในฐานะที่เป็นคนทำงานต้องการที่จะนำเสนอสิ่งดีและสร้างสรรค์ต่อสื่ออยู่แล้ว แต่ปัญหาคือเราไม่ได้เป็นคนจ่ายเงิน ซึ่งจะมีกระบวนการของกลุ่มทุนหรือนายทุนที่จะต้องให้เงินมาทำงาน ซึ่งคนกลุ่มนี้ไม่

ยอมรับในการนำเสนอสิ่งที่ดีๆ สิ่งที่ถูกกำกับคิดออกมา โดยจะอ้างเรื่องทางการตลาด ซึ่งตนเองได้เคยถามกลับไปยังกลุ่มนายทุนว่าเอาอะไรมาว่าตลาดต้องการแบบนี้ หรือไปยึดยึดดจนเขาชอบ แต่ในฐานะคนทำงานก็ไม่ได้หมายความว่า จะปิดถวาระความรับผิดชอบ เราก็พยายามทำหรือถ้าจะต้องนำเสนอเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรีหรือเด็ก หรือความรุนแรงที่เกิดขึ้นของเนื้อหาเพื่อให้คนติดตามหรือเกิดแรงเหวี่ยงที่ให้นักมาดูภาพยนตร์ โดยส่วนตัวชอบกำกับภาพยนตร์มากกว่าละครเนื่องจากละครมีหลายตอนกว่าจะจบเรื่อง เช่น ๑๐ ตอน ซึ่งคนที่ชอบดูละครก็จะชอบความมัน ความสะใจซึ่งอีก ๑๐ ตอนกว่าจะเห็นผลกรรม ซึ่งคนที่เสพก็จะเสพแต่ความมัน ความสะใจ แต่ไม่ได้เห็นบทลงโทษ ซึ่งบทลงโทษอาจจะอยู่ในตอนที่ ๘ ในขณะที่ภาพยนตร์จบภายใน ๒ ชั่วโมง โดยเฉพาะหนังที่ตนเองเป็นผู้กำกับภาพยนตร์ คนทำจะต้องได้รับการชม ไม่ว่าจะไปในทางกฎหมาย หรือเวรกรรม ในฐานะคนนำเสนอแต่สิ่งที่น่ากลัวที่สุดในปัจจุบันนี้ไม่ใช่เพียงแค่ละคร หรือภาพยนตร์ แต่เป็นสื่อโซเชียลมีเดีย เพราะภาพยนตร์หรือละครกว่าจะได้ฉายต้องมีการตรวจสอบจากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกว่าจะนำเสนอออกสื่อได้ แต่โซเชียลมีเดียห้ามกันไม่ได้ ความรุนแรงในปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่จะเสพสื่อที่มีแต่ความรุนแรง

ทำให้เป็นเรื่องปกติ เด็ก ๘ ขวบ สามารถหาดูได้เนื่องจากเซิร์ฟเวอร์ไม่ได้อยู่ในเมืองไทยไม่สามารถตรวจสอบได้ง่าย จึงเป็นสิ่งที่น่ากลัวกว่าความรุนแรงที่อยู่ในภาพยนตร์หรือละคร

การหลีกเลี่ยงของผู้กำกับภาพยนตร์ในการนำเสนอผลงานในกรณีที่เสนอผลงานออกไปแล้วเป็นตัวอย่างไม่ดีของเยาวชนหรือสร้างตัวอย่างที่ไม่ดีให้คนเลียนแบบ หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็ต้องให้เห็นผลกรรมที่ตามมาภายหลัง ไม่ว่าจะเป็นผลทางกฎหมาย ศีลธรรม เวิร์กกรรม ถ้าคนดูที่มีความคิดสื่อพวกนี้ไม่มีผลกับบุคคลกลุ่มดังกล่าวอยู่แล้ว แต่ที่เป็นปัญหาคือคนที่คิดไม่เป็น

ในการเลือกตัวนักแสดงมาเล่นเป็นบทร้าย โดยส่วนตัวจะเลือกบุคคลที่หน้าตาดี จะไม่หานักแสดงที่หน้าตาน่ากลัวมาเป็นเล่นบทตัวร้าย เนื่องจากโดยปกติในสังคมส่วนใหญ่คนที่หน้าตาดีมักจะเป็นคนที่ร้ายและชอบกระทำความรุนแรง

คนที่ทำงานทางด้านบันเทิงต้องการที่จะทำสิ่งดีๆ อยู่แล้ว หากเป็นไปได้รัฐบาลควรตั้งกองทุนเพื่อนำมาเสนอผลงานที่ดีโดยไม่ต้องพึ่งพานายทุน

ควรมีกฎหมายที่เอาผิดกับผู้ที่เพิกเฉยไม่ยอมช่วยเหลือคนที่เห็นบุคคลที่กำลังถูกระทำความรุนแรงเพื่อให้ทุกคนช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากขึ้น

นางสาวณัทมนกาญจน์ ศรีนิกรโชติ ดารานักแสดง ได้ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

ในฐานะที่เป็นนักแสดงที่อยู่วงการบันเทิงมาเป็นระยะเวลา ๑๘ ปี ทำให้เห็นยุคสมัยในการเปลี่ยนแปลงการมีนักแสดงหน้าใหม่เป็นจำนวนมาก ซึ่ง

หากย้อนกลับไปในอดีตที่ผ่านมาการที่จะเป็นนักแสดงหรือนางเอกได้จะต้องไม่มีข่าวที่ไม่ดีผ่านสื่อเลย การวางตัว การแต่งตัว การออกงาน ทุกอย่างต้องเป็นตัวอย่างให้กับเยาวชน แต่ในยุคปัจจุบันกลับเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง นักแสดงจะต้องมีข่าวถึงจะได้รับการยอมรับจากประชาชน หรือทำให้ประชาชนรู้จักรวมถึงการแต่งตัวต้องแต่งตัวให้หรูหราขึ้น ทำให้เด็กลอกเลียนแบบมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีเน็ตไอดอล ซึ่งมีกระแสที่ดียิ่งกว่านักแสดงบางคนในวงการขณะนี้ และไม่สามารถที่จะควบคุมได้หรือไม่สามารถที่จะกำหนดให้เขาทำแบบอย่างที่ดีต่อประชาชนได้ เลยทำให้ยุคสมัยนี้ควบคุมได้ยากมากในเรื่องของสื่อโซเชียล ปัจจุบันนี้เด็กรุ่นใหม่นอกจากจะดูละคร หรือภาพยนตร์ไทยแล้วก็จะดูซีรีส์เกาหลี เนื่องจากในซีรีส์เกาหลีไม่ค่อยมีความรุนแรงในการตบตีกัน ซึ่งจะนำเสนอออกมาเป็น ๒ ด้านอยู่ในคนๆ เดียว ที่มีทั้งด้านดีและด้านไม่ดี ซึ่งไม่ได้ร้ายแรงออกมาเหมือนในละครหรือภาพยนตร์ไทย ซึ่งละครไทยจะต้องมีบทตบตี

ละครทุกเรื่องจะมีการสอนอยู่แล้วทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เพียงแต่ว่าทุกคนจะเสพแบบไหน ควรจะดูละครและคิดว่าละครแต่ละเรื่องมีอุทาหรณ์แบบไหน ควรทำแบบไหน ผลที่ออกมาเป็นอย่างไร ไม่ใช่ดูแล้วจะต้องทำตัวละครที่แสดงออกมาเป็นตัวอย่าง ควรดูให้เกิดความบันเทิง สนุก และเห็นผลลัพธ์ตามมา เพราะชีวิตจริงถ้าตัดสินใจทำอะไรที่มันพลาดไปแล้วจะไม่สามารถย้อนกลับไปแก้ไขได้อีก

ในฐานะที่ตนเองเป็นนักแสดงต้องมีหน้าที่ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กรุ่นใหม่ได้เห็นภาพลักษณ์ที่ดี และขอเตือนน้องๆ ที่กดถูกใจเน็ตไอดอลก็ควรเลือกที่จะติดตามคนที่สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีด้วย

ความเห็นจากผู้เข้าร่วมสัมมนา

ผู้แทนจากสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย

การสอนเรื่องเพศศึกษา ในปัจจุบันนี้ผู้ปกครองไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาให้ลูกๆ ซึ่งเด็กก็อาจเรียนรู้จากทฤษฎี สังคมไทยควรเปิดโลกทัศน์ให้กว้าง และพ่อแม่ควรจะสร้างภูมิคุ้มกันให้ลูกและมองในมุมของโลกความเป็นจริงและพูดคุยว่าเพศศึกษาควรต้องปฏิบัติอย่างไรเพื่อลดปัญหาสังคมลงได้

นายโสภณ แก้วล้อมทรัพย์ ศูนย์ปฏิบัติการกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

- พระราชบัญญัติผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ ที่ออกมาบังคับใช้ไปแล้วนั้นยังไม่เป็นที่รู้จักในสังคมส่วนใหญ่ ทุกคนยังเข้าใจว่าการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวยังกระทำได้ ภรรยาและบุตรเป็นสมบัติของสามีที่สามารถใช้ความรุนแรงได้ โดยกฎหมายฉบับนี้เป็นการแก้ปัญหากจากปลายเหตุ และเป็นโอกาสและป้องปรามสำหรับคนที่กระทำความรุนแรงที่สามารถกลับเนื้อกลับตัว

- ทศนคติของคนในสังคมเป็นเรื่องที่สำคัญมาก

คำถาม – คำตอบ

คำถาม

นางสาวสัญญา ศิริพานิช มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประเทศไทยจะโฟกัสไปที่พุทธศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมที่มันล่มสลาย โดยงานวิจัยต่างๆ ควรนำมาเผยแพร่ โดยให้บุคคลต่างๆ ที่มีความรู้ คณาจารย์เก่งๆ ช่วยกัน ซึ่งในปัจจุบันคนมีความรู้และขาดเรื่องของปัญญา ทุกวันนี้ ครีเอทีฟหรืออาร์ทไดเรคเตอร์ไม่มีท่อน้ำเลี้ยงแต่สิ่งหนึ่งที่บทบาทของครูศิลปะจะทำได้ก็คือ จะต้องกลับไปสอนผู้ที่เรียนศิลปะว่าเพราะเราต้องเป็นผู้ชี้แนะในทางสังคมว่าต่อไปจะเป็นไปในทางใด เพราะงานศิลปะส่วนใหญ่จะทำให้เพื่อเสพกันเองทำให้คนอื่นไม่เข้าใจ

คำตอบ

นายนรินทร์ สุกิจ ผู้กำกับภาพยนตร์

ผมมีคติประจำใจว่า หากจะทำอะไรก็แล้วแต่ ต้องให้สิ่งดีๆ ให้กับผู้ชมภาพยนตร์ ซึ่งจะมากน้อยก็ต้องนำเสนอการตอบแทนสังคม แต่ช่วงหลังๆ ระบบนายทุนอาจเปลี่ยนไปเนื่องจากวิถีคิดของนายทุนรุ่นใหม่ไม่เหมือนคนรุ่นเก่าๆ เนื่องจากนายทุนรุ่นใหม่จะทำทุกอย่างเพื่อกำไร เรตติ้ง เพื่อให้ประสบความสำเร็จ ทำให้คนทำงานทำได้ในระดับหนึ่ง อะไรที่ทำร้ายสังคมมากเกินไปก็จะไม่ทำให้

คำถาม

พิธีกรอ่านคำถามจากผู้เข้าร่วมสัมมนา

เมื่อมีบทตบตีหรือการแสดงวาจารุนแรงต่อกันจะเป็นไปได้หรือไม่ ขอให้ระบุตัวอักษรวิ้งว่าพฤติกรรมนี้เป็นความรุนแรงไม่สมควรกระทำตามวิทยากรมีความเห็นอย่างไร

คำตอบ

นายนรินทร์ สุกิจ ผู้กำกับภาพยนตร์

ตัวอักษรวิ้งด้านล่างหน้าจอเป็นหน้าที่ของสถานีโทรทัศน์ที่ต้องทำให้อยู่แล้ว เพื่อดูแลให้ช่องมีความเรียบร้อย ซึ่งผู้ที่ดูละครก็ควรแสดงออกทางสีโอเซี่ยลหากเห็นว่าบางเรื่องไม่เหมาะสมไม่เพียงแค่ว่าดูถูกใจหรือแสร้งเพียงอย่างเดียว เพราะสีโอเซี่ยลจะมีประโยชน์ตรงนี้ เนื่องจากนายทุนกลุ่มนี้จะทราบจากสีโอเซี่ยลว่าช่องของเขาดีหรือไม่ดีอย่างไร เช่น เขียนว่าฉันไม่ต้องการละครในลักษณะเช่นนี้ แล้วก็แสร้งต่อๆ กัน ทำให้นายทุนได้รับรู้และอาจจะเปลี่ยนแปลงไปเอง ซึ่งผู้กำกับก็ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้เพราะต้องอาศัยนายทุน

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) จรรย์ ภัคดีธนากุล

จุดหนึ่งที่เราเห็นว่าสื่อสังคมออนไลน์ของประเทศไทยไม่ได้แย่ไปกว่าต่างประเทศ เพราะว่าทุกครั้งที่มียะไรออกนอกกลุ่มออกทางก็จะมีคนที่ทักท้วงแล้วผลออกมา แม้กระทั่งคนที่ไปพูดตำหนิติเตียนไปพูดทำให้คนแตกแยกสามัคคีก็มีการเข้าไปปราม เข้าไปยับยั้ง ซึ่งโดยรวมเป็นการให้การศึกษาบทรียนของคนในสังคมออนไลน์ทั้งหมด รวมถึงเด็กๆ หากเราช่วยกันใช้สื่อออนไลน์ในลักษณะที่ยับยั้งพฤติกรรมในลักษณะนี้ก็จะแก้ปัญหาออกนอกทางของสื่อออนไลน์ได้

รากฐานของการกระทำความรุนแรงอยู่ที่ “ความโลภ-ความโกรธ” เพราะ “ไม่รู้” จึง “โลภ” จึง “โกรธ” อะไรจะแก้ปัญหาก็คือรากฐานของความรุนแรงนี้ได้มีอย่างเดียวคือ ต้องมี “องค์ความรู้” สติปัญญาความรู้ความเข้าใจ

ในเหตุในผลของกระบวนการเกิดขึ้นของพฤติกรรมความรุนแรง รู้ว่าอะไรคือสาเหตุแล้วช่วยกันคลี่คลายที่สาเหตุแล้วพฤติกรรมรุนแรงก็จะค่อยๆ จางลง

สุดท้าย ความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงและเด็กก็น้อย แม้ว่าเราจะหวังในวาระนี้ แต่ “ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในโลกทุกชนิดล้วนมาลงที่ผู้หญิงและเด็กมากที่สุด” เริ่มตั้งแต่สงครามโลก เมื่อเกิดสงครามโลกผู้คนเดือดร้อนกันมากแต่คนที่เดือดร้อนมากที่สุดคือคนที่อ่อนแอที่สุด ผู้หญิง คนพิการ ผู้สูงอายุ คนชายขอบ ผู้ด้อยโอกาสทั้งหมดจะแบกรับความเดือดร้อนไปมากที่สุด เพราะว่าคนที่แข็งแรงกว่าสามารถเอาตัวรอดได้ ลงมาที่ความรุนแรงที่เราประสบอยู่ทุกวันนี้ที่เราต่อสู้กับลัทธิก่อการร้าย (Terrorism) คนที่เดือดร้อน ชี้ให้เห็นชัดเจนเลย ไม่ว่าจะเป็นที่ Eastern Aleppo City ในซีเรีย ในอิรัก หรือในอัฟกานิสถาน คนที่แข็งแรงสามารถเอาตัวรอดได้ แต่เด็ก ผู้หญิง คนแก่ คนพิการ คนยากจน แบกรับมากที่สุด และเมื่อไล่ระดับลงมาถึงในครอบครัว ก็เหมือนกัน จึงอยากให้อวาระนี้ไม่ถูกจำกัดขอบเขตไว้ที่ความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น ทั้งผู้หญิง เด็ก และคนทำงานเกี่ยวกับเรื่องนี้ จะต้องตั้งหลักให้มันว่าจะต้องตอบโต้ต่อความรุนแรงทุกรูปแบบ และทั้งระบบตลอดจนต้องชี้ให้เห็นว่าคนที่เดือดร้อนมากที่สุดจากพฤติกรรมความรุนแรงคือคนที่แ่ยอยู่แล้ว คนที่ด้อยโอกาสอยู่แล้ว และก็ทำร่วมกันไปรวมทั้งกับพฤติกรรมความรุนแรงในครอบครัว เพราะพฤติกรรมรุนแรงเริ่มที่บ้าน แล้วขยายขึ้น พอเป็นผู้ทรงพลาคุณภาพในบ้าน สยบคนในบ้านนั้นได้ด้วยพฤติกรรมรุนแรงของตัว ก็จะไปสยบคนในองค์กรของตน ในประเทศของตน และในโลก เหมือนที่ปรากฏให้เราเห็นประวัติศาสตร์

คำถาม

นางสาวอรุณวดี ลิ้มอังกูร สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

ล่าสุดได้จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรีพิการฉบับที่ ๒ โดยพิจารณาถึงการขจัดความรุนแรงต่อสตรีและเด็กพิการเป็นเรื่องแรก เป็นประเด็นหลักเพราะเมื่อพูดถึงความรุนแรงต่อสตรีและเด็กพิการ ในมุมมอง

ของคนพิการ สตรีพิการหรือเด็กพิการ เราจะถูกคิดให้แยกส่วนเสมอในทุกๆ กลุ่ม ไม่ว่าจะ เป็นกลุ่มสตรีที่ไม่พิการทั่วไป เวลาพิจารณาเรื่องสตรี จะคิดแยก ส่วนว่าสตรีพิการควรจะไปอยู่ในกลุ่มของสตรีพิการ แต่ดิฉันจะพูดเสมอว่า “คุณห้ามคิดแยกส่วนเรา” ส่วนหนึ่งเราเป็น “คนพิการ” จะอยู่ภายใต้ พระราชบัญญัติคุ้มครองคนพิการ แต่เราก้ยังเป็นสตรีอยู่ด้วย ถ้าเมื่อไรที่คุณ คิดแยกส่วน ต้องบอกว่าคุณคิดผิด เพราะว่าเราเป็นคนพิการแต่เราก้ยังสามารถที่จะมีครอบครัว มีลูก หรือเป็นคุณแม่เลี้ยงเดี่ยวได้ เหมือนกับสตรี ทั่วไปที่ไม่พิการเหมือนกัน ซึ่งดิฉันจะพูดเสมอในเวทีที่ไม่ใช่เฉพาะของคน พิการ ทำให้ในระยะหลังๆ ไม่ได้รับเชิญเข้าร่วมด้วย วันนี้มาฟังจึงขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ (พิเศษ) จรัญ ภัคดิธนากุล ที่ได้พูดเสมอว่า ความรุนแรงมันเกิด ขึ้นกับคนทุกกลุ่ม รวมทั้งเด็กหญิงที่พิการด้วยไม่ใช่แค่สตรีพิการอย่างเดียว และเวลาที่มีความรุนแรงเกิดขึ้นกับสตรีและเด็กที่ไม่พิการ หลายคนอาจมอง ว่ามันรุนแรงมากระดับหนึ่งแล้ว แต่พอมองย้อนกลับไปดูความรุนแรงที่เกิด ขึ้นกับสตรีและเด็กหญิงที่พิการจะพบว่าจะถูกกระทำซ้ำลงไปอีกเท่าตัวหนึ่ง เวทีนี้ทำให้ต้องขอขอบคุณคณะกรรมการกิจการสตรี และกรมกิจการสตรี และสถาบันครอบครัว ด้วยที่ได้เชิญพวกเรา (สตรีพิการ) เข้ามาเพราะว่าทุก คนในเวทีนี้ไม่ได้คิดแยกส่วนเรา และไม่ได้แยกเราออกไปจากปัญหาความ รุนแรงที่เกิดขึ้น

และขอย้อนกลับไปว่าถ้าเรามีฐานข้อมูลความรุนแรงที่เกิดขึ้นทั้งกับ กลุ่มเด็กและกลุ่มสตรีนั้น เป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงมาก โดยล่าสุดที่จัดทำแผนพัฒนา ศักยภาพสตรีพิการพบว่าฐานข้อมูลจำเป็นมากที่สุด แต่กลับยังไม่มีการจัดเก็บ ข้อมูลความรุนแรงที่เกิดขึ้นในระดับครอบครัว ชุมชน หรือจังหวัด เนื่องจาก ในแต่ละบ้านที่เกิดความรุนแรงจะไม่กล้าออกมาพูดหรือเปิดเผย จากการลง พื้นที่ไปหาข้อมูลความรุนแรงในสตรีพิการ พบว่าผู้ถูกกระทำความรุนแรงไม่ กล้าออกมาให้ข้อมูล แต่กลับได้รับข้อมูลจากชาวบ้านข้างเคียง ยกตัวอย่าง ชาวเมื่อ ๒-๓ ปีที่ผ่านมา เด็กพิการซ้ำซ้อนถูกกระทำความรุนแรงโดยคนใน

ครอบครัวและตั้งครรรภ์ขึ้นมา ซึ่งหากไม่เป็นข่าว สังคมก็จะไม่รับรู้ ทั้งที่ความรุนแรงต่อคนพิการเกิดขึ้นแทบทุกวัน ถ้าสุดที่มีความพยายามยกร่างแก้ไขพระราชบัญญัติโดยกำหนดให้มี “ศูนย์เฝ้าระวังในระดับชุมชน” ถือเป็นกลไกที่สำคัญ

คำตอบ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) จริญญา ภัคดิธนากุล

ประเทศไทยมีกฎหมายที่ดีมาก ๒ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐ ออกมาพร้อมๆ กับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ แต่ดีกว่า และอีกฉบับหนึ่งที่เพิ่งจะออกมาโดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติชุดนี้ก็คือ พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ กฎหมาย ๒ ฉบับนี้ได้สร้างมาตรการปกป้อง คุ้มครอง ยับยั้ง พฤติกรรมการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการและระหว่างเพศที่ดีมาก คิดว่าคนที่ออกแบบกฎหมายทั้งสองฉบับนี้ทำได้ดีมาก และไม่มีระบบแบบนี้ในกฎหมายไทยที่จะมีประสิทธิภาพเท่ากฎหมาย ๒ ฉบับนี้ แต่ข้อจำกัดก็คือให้ใช้กลไกนี้เฉพาะกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

ควรเพิ่มนิยามศัพท์คำว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม” ในกฎหมาย ๒ ฉบับนี้ เพิ่มเพียงว่า “ให้หมายความรวมถึงการใช้ความรุนแรงต่อคนพิการหรือการใช้ความรุนแรงระหว่างเพศด้วย” แล้วแต่จะไปบัญญัติในกฎหมายแต่ละฉบับแยกกันออกไป เพื่อให้กลไกที่สมบูรณ์แล้วนี้ที่ใช้ตอบได้ยับยั้ง การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และช่วยเสริมกำลังพฤติกรรมรุนแรงนี้ได้ การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมนั้นชั่วร้ายน้อยกว่าพฤติกรรมรุนแรง กล่าวคือ มันทำลายคนที่ถูกกระทำน้อยกว่า จึงมีความชอบธรรมที่จะขอให้ความคุ้มครองขยับขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง เพราะเมื่อกฎหมายได้สร้างระบบที่ดีไว้ป้องกันความชั่วร้ายระดับนี้แล้ว ความชั่วร้ายที่แรงกว่านั้นก็ควรจะได้รับการ

ปกป้อง ยับยั้งด้วย แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ผมคิดว่าสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติชุดปัจจุบันอาจจะต้องทำอะไรอีกสักเล็กน้อย

คำถาม

พิธีกรอ่านคำถามจากผู้เข้าร่วมสัมมนา

กรณีที่เป็นข่าว คือ กรณีของ อดีตนักกีฬายิงปืนทีมชาติไทยถูกคนร้ายลอบยิงเสียชีวิต โดยเฉพาะผู้เป็นภรรยาที่ต้องสูญเสียสามีในเหตุการณ์ลอบยิง ซึ่งก็ทราบกันดีอยู่ว่าภรรยาถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นประจำ วิทยากรมีความเห็นอย่างไร

คำตอบ

ศาสตราจารย์ วันทนี วาสิกะลิน

กรณีข่าว สิ่งที่น่าประหลาดใจเป็นลำดับแรก คือ ฝ่ายภรรยาเป็นผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวแต่สุดท้าย ผู้ชายหรือสามี กลายเป็นเหยื่อ ถูกจ้างวานฆ่าจากแม่ยาย นั่นก็หมายความว่า ฝ่ายทางด้านภรรยา เป็นผู้ที่ถูกกระทำ ความรุนแรงและเป็นผู้กระทำความรุนแรงก็ได้ คือไม่ได้มีสูตรสำเร็จว่ากรณีเป็นเหยื่อแล้วไม่สามารถที่จะมาเป็นผู้กระทำความรุนแรงเสียเอง ซึ่งก็ไม่ทราบว่าภรรยาได้รับการบำบัดจากจิตแพทย์หรือนักสังคมสงเคราะห์หรือไม่ ในเรื่องการให้คำแนะนำ ซึ่งการที่สามีสามารถถูกจ้างวานฆ่าตามข่าวที่แม่ยายเป็นผู้จ้างฆ่ามันเป็นเรื่องของความรุนแรงที่ซ้ำซ้อนและเกิดขึ้นบ่อยๆ แม่อาจจะเกิดความแค้นที่ฝังอยู่ภายใต้จิตสำนึก หรือโมหะ โทสะ ในกรณีเรื่องนี้ควรจะเข้าใจชีวิต คือ การปล่อยวาง “Let it go” บางครั้งศาสนาอาจจะเข้ามาช่วยเราตัดสินใจได้หลายด้านเช่นกัน คำสั่งสอนของศาสนาพุทธก็อาจทำให้เราสามารถปล่อยวางได้ในระดับหนึ่ง และการชนะใจตนเองได้ถือว่าเป็นเรื่องที่ดีที่สุด

คำตอบ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) จรัญ ภัคศิธนากุล

ในทางกฎหมายปัญหาแบบนี้เกิดขึ้นจนเป็นที่ลงตัวว่า มีหลักกฎหมายเรื่องนี้เลยว่า เขาเรียกเรื่องนี้ว่า

Battered women's syndrome คือ การกระทำความรุนแรงตอบกลับโดยเหยื่อที่ถูกกระทำความรุนแรงนั้น ในกฎหมายเดิมไม่มีทางที่จะนำมาอ้างหรือแก้ตัวให้พ้นผิดได้เลย ต่อมามีการเรียกร้องให้เรื่องนี้เป็นข้ออ้างเพื่อพ้นผิดหรือศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดได้ และต่อมาทางจิตเวชก็ได้มีการพิสูจน์ว่าเรื่องนี้เชื่อมโยงมาจากการถูกกระทำความรุนแรงมาก่อน และศาลในบางมลรัฐในสหรัฐอเมริกา ก็เริ่มเอาองค์ความรู้ทางจิตวิทยา ทางจิตเวช นี้เข้ามาในการพิจารณาคดีแล้วขยาย “เหตุผลหย่อนโทษในทางกฎหมายอาญา” พื้นฐานที่เรียกว่า “การกระทำความผิดโดยบันดาลโทสะเพราะถูกข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรมและทำตอบโต้ต่อผู้ข่มเหงไปในทันที” ก็ให้ลดหย่อนโทษ และศาลจะลงโทษน้อยเท่าใดก็ได้ ศาลก็เอาเข้ามาใช้ปรากฏว่าได้รับการยกย่องจากคนในสังคมไปทั่วโลก แม้แต่ในสังคมไทยก็เรียกร้องว่าปัญหานี้กฎหมายต้องเข้ามาช่วยบ้างได้หรือไม่ แต่นักกฎหมายส่วนใหญ่ทำไม่ได้เพราะว่าติดหลักกฎหมายในเรื่องนี้ว่า “จะต้องกระทำตอบโต้ต่อผู้กระทำความรุนแรงข่มเหงในทันที” มันถึงจะเป็นเรื่องที่ยกเว้นหรือลดหย่อนโทษได้ แต่ถ้าเรื่องผ่านไปแล้ว แล้วไปตอบโต้ทีหลัง กลายเป็นเรื่องอาฆาตพยาบาท ไม่ใช่แค่ความโกรธ แต่ร้ายยิ่งกว่า ไม่เข้าเหตุบันดาลโทสะ จึงมีการแก้ไขกฎหมายการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว บางมลรัฐแก้ไขโดยเขียนไว้เลยว่า ถ้ามีพฤติกรรม Battered women's syndrome ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดโดยบันดาลโทสะ มันเป็น Statutory provocation เลย ไม่ต้องมาตีความ ไม่ต้องมาดูว่าทันทีหรือไม่ทันที เพราะมันเชื่อมโยงกัน กฎหมายของเรายังไม่มี ถ้าเป็นไปได้ ในวาระที่กำลังจะปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ ถ้าเติมตรงนี้ให้อีกมาตราหนึ่งก็จะเป็นประโยชน์

คำถาม

พิธีกรอ่านคำถามจากผู้เข้าร่วมสัมมนา

คุณแม่มีลูกชายและปกป้องลูกชายและสอนลูกว่า ถ้ามีอะไรกับผู้หญิงแล้วอย่าให้ใครรู้ หรือจับได้ วิทยากรมีความเห็นอย่างไร

คำตอบ

ศาสตราจารย์ วันทนี วาสิกะสิน

คำถามนี้สะท้อนค่านิยมผู้ชายเป็นใหญ่ในสังคม แต่แอบเกรงใจอย่าให้ใครรู้เป็นการสอนที่ไม่ถูกต้อง จากการที่เป็นอาจารย์สอนเรื่องเพศศึกษาหรือครอบครัวศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปีพ.ศ. ๒๕๒๐ มีนักศึกษามาลงทะเบียนวิชานี้ ๑,๐๐๐ คน ซึ่งเป็นวิชาเลือก ใครๆก็สามารถเลือกมาเรียนได้ แสดงให้เห็นว่า เรื่องเพศที่ปิดกั้น หรือไม่พูดความจริง เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการอยากรู้ว่ามันคืออะไร มันเป็นอย่างไร เวลาที่ทุกคนพูดออกมาจะถูกตำหนิ ว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี แต่ทุกคนก็จะต้องมีพฤติกรรมในการมีเพศสัมพันธ์กันทุกคน แต่คนไทยไม่ค่อยชอบพูดความจริง และไม่ได้อธิบายให้เด็กเข้าใจว่ามันเป็นอย่างไร เพราะอะไร แล้วที่สำคัญที่สุด คือ ถ้าจะมีเพศสัมพันธ์ควรจะป้องกันตัวเองหรือไม่ มีแม่หลายคนหรือไม่ว่าจะพูดเต็มปากที่จะสอนให้ลูกใช้ถุงยางอนามัย ซึ่งส่วนใหญ่จะห้ามไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ ประเด็นนี้มีความสำคัญมาก ต้องรู้จักป้องกันตัวเอง

พิธีปิดการสัมมนา

พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และรองประธานคณะอนุกรรมการกิจการสตรี คนที่สอง กล่าวปิดการสัมมนา

ในนามของคณะอนุ
กรรมการกิจการสตรีใน
คณะกรรมการสังคมกิจการ
เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่ง
การจัดงานสัมมนาในวันนี้
เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

และเห็นว่าคุ้มค่ากับเวลาของทุกคนที่เสียไป การให้ความรู้และแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์ของคณะวิทยากรทั้ง ๔ ท่าน รวมทั้งคำอภิปรายต่างๆจากผู้ให้ความ
ความคิดเห็นต่างๆ มีการตอบคำถามกัน การจัดงาน ๒ ครั้งที่ผ่านมาไม่มีผู้ชาย
เข้าร่วมสัมมนาเลย จึงมีการเชิญผู้ชายเข้าร่วมสัมมนาและคิดว่าสิ่งเหล่านี้จะ
เกิดประโยชน์ต่อไป

ในนามคณะอนุกรรมการกิจการสตรี ในคณะกรรมการใน
คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุคนพิการและ
ผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในฐานะผู้ร่วมการสัมมนาวิชาการ เรื่อง
“รวมพลังยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก” ในวันนี้ ขอขอบคุณคณะวิทยากร
วิทยากรกลุ่มและวิทยากรกระบวนการ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องที่ได้
ร่วมกันดำเนินการจัดงานในวันนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบคุณผู้ดำเนิน
รายการเสวนา อาจารย์สุรวัดน์ ชมภูพงษ์ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
กิจการสตรี และพิธีกรตลอดรายการทั้งสองท่าน คุณกรรณิการ์ จรัสอุไรสิน
และทันตแพทย์ ดร.อุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา รวมทั้งขอขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุม
ทุกๆ ท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าของท่านมาร่วมการสัมมนาและได้ร่วมแสดง
ความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ยิ่ง และขอขอบคุณเจ้าภาพร่วมจัดงาน กรม
กิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ

มนุษย์ ที่ได้สนับสนุน ดำเนินการ และทุ่มเทพลังกายพลั้งใจเพื่อให้การประชุม
ในวันนี้เป็นไปด้วยดีและประสบความสำเร็จอย่างมาก

ภาคผนวก

รายงานสรุปผลการประเมิน
การสัมมนาวิชาการ เรื่อง “รวมพลังยุคความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก”

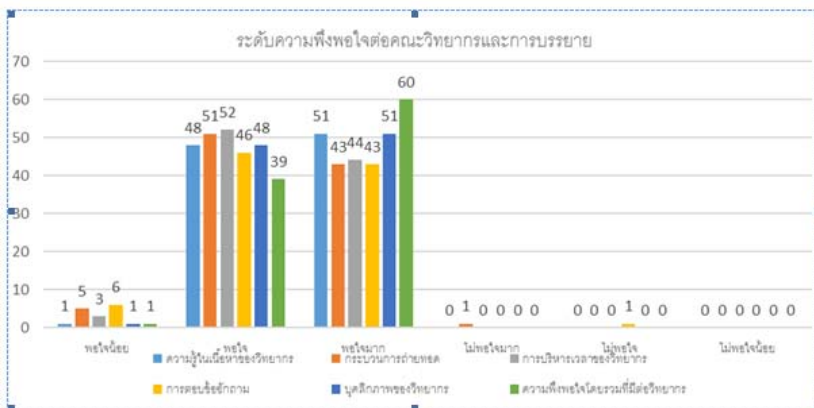
.....

จากการสัมมนาวิชาการ เรื่อง “รวมพลังยุคความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก” สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผู้เข้าร่วมอบรมที่ตอบแบบประเมินทั้งหมด 100 ราย ส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง คิดเป็นร้อยละ 71.71 อายุระหว่าง 15 – 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.87

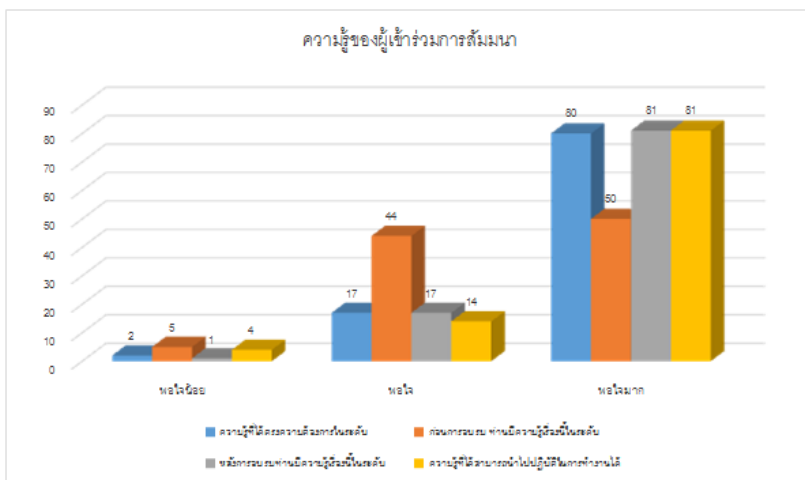
ส่วนที่ 2 ระดับความพึงพอใจต่อคณะวิทยากรและการบรรยาย

วิทยากร และการบรรยาย	พึงพอใจ			ไม่พึงพอใจ		
	พอใจมาก 3	พอใจ 2	พอใจน้อย 1	ไม่พอใจ 1	ไม่พอใจ 2	ไม่พอใจเลย 3
1. ความรู้ในเนื้อหาของวิทยากร	51	48	1	-	-	-
2. กระบวนการในการถ่ายทอดสดชัดเจนน่าสนใจและเข้าใจง่าย	43	51	5	-	-	-
3. การบริหารเวลาของวิทยากร	44	52	3	-	-	-
4. การตอบข้อซักถาม	43	46	6	-	1	-
5. บุคลิกภาพของวิทยากร	51	48	1	-	-	-
6. ความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อวิทยากร	60	39	1	-	-	-

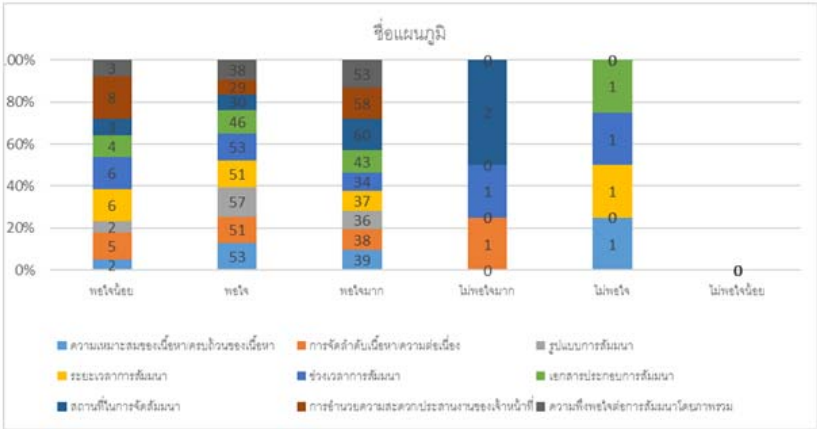
ส่วนที่ 3 ความรู้ของผู้เข้าร่วมการสัมมนา

รายการ	พอใจมากที่สุด ระดับ 7-10	พอใจมาก ระดับ 4-6	พอใจน้อยที่สุด ระดับ 1-3
1. ความรู้ที่ได้ตรงความต้องการในระดับ	10	17	2
2. ก่อนการอบรม ท่านมีความรู้เรื่องนี้ในระดับ	50	44	5
3. หลังการอบรม ท่านมีความรู้เรื่องนี้ในระดับ	81	17	1
4. ความรู้ที่ได้สามารถนำไปปฏิบัติในการทำงานได้	81	14	4

ส่วนที่ 4 ระดับความพึงพอใจต่อเนื้อหา/รูปแบบ

วิทยากร และการบรรยาย	พึงพอใจ			ไม่พึงพอใจ		
	พอใจมาก	พอใจ	พอใจน้อย	ไม่พอใจ	ไม่พอใจ	ไม่พอใจน้อย
1. ความเหมาะสม/ครบถ้วนของเนื้อหา	2	53	39	-	1	-
2. การจัดลำดับเนื้อหา/ความต่อเนื่อง	5	51	38	1	-	-
3. รูปแบบการสัมมนา	2	57	36	-	-	-
4. ระยะเวลาการสัมมนา	6	51	37	-	1	-
5. ช่วงเวลาการสัมมนา	6	53	34	1	1	-
6. เอกสารประกอบการสัมมนา	4	46	43	-	1	-
7. สถานที่ในการจัดสัมมนา	3	30	60	2	-	-
8. การอำนวยความสะดวก/ประสานงานของเจ้าหน้าที่	8	29	58	-	-	-
9. ความพึงพอใจต่อการสัมมนาโดยภาพรวม	35	38	53	-	-	-

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม

- สิ่งที่ควรดำเนินการปรับปรุงในการสัมมนา คือ

1. ควรเพิ่มระยะเวลาในการเสวนาให้มากขึ้น

2. ควรเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ชุมชน นักแสดง

หน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมสัมมนา เพื่อร่วมคิดหาแนวทางทำงานร่วมกัน

3. ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้มีส่วนร่วมด้วย

4. ควรกำหนดประเด็นให้ชัดเจน ปูพื้นฐานความรู้เรื่องความ

รุนแรง

5. ควรเชิญกลุ่มเด็ก และวัยรุ่นเข้าร่วมสัมมนาให้มากกว่านี้

6. เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ทั่วถึง เช่น องค์กรภาคเอกชนที่

เกี่ยวข้อง มูลนิธิต่างๆ ฯลฯ

7. ควรมีการเพิ่มวิดีโอหรือสื่อต่างๆ ให้เห็นภาพมากขึ้น

8. เนื้อหาเยอะเกินไป ทำให้บางช่วงของการเสวนาน่าเบื่อ

- ความประทับใจที่ท่านได้รับจากการเข้าร่วมการสัมมนา คือ

1. วิทยาการพูดชัดเจนเข้าใจง่าย
2. การทำร้ายภายในครอบครัว การชี้แนะของวิทยาการชัดเจน
3. เจ้าหน้าที่พูดจาดี สถานที่สะอาดเรียบร้อย
4. วิทยาการซักถามได้ตรงประเด็น พูดเจาะประเด็นได้เยี่ยม
5. วิทยาการมีความรู้ ประสบการณ์ แต่เวลาไม่มากนัก
6. แนวทางการนำเสนอการลดความรุนแรงผ่านสื่อ
7. ได้รับความรู้ในเรื่องการใช้ความรุนแรงที่ควรพูดคุยทั้งหญิง

และชาย

8. ได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น
 9. การถ่ายทอดประสบการณ์ที่หลากหลายของวิทยาการ ทำให้เห็นมุมมองที่แตกต่างกัน
- ความไม่ประทับใจที่ท่านได้รับการเข้าร่วมการสัมมนา คือ
1. ช่างภาพเยอะเกินไป
 2. การจัดครั้งนี้ยังขาดจุดเน้นเพราะยังไม่คมชัดนัก
 3. เวลานั้นน้อยไป
 4. การทำบรรยากาศการสัมมนาเป็นทางการมากเกินไป
- ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ
1. ไม่มีเอกสารประกอบที่ตรงกับประเด็นของการเสวนา
 2. ควรลดเวลาของพิธีการลง และเพิ่มเวลาของเนื้อหาให้มากขึ้น ผู้เข้าร่วมจะได้รับประโยชน์มากกว่า
 3. ควรมีการแบ่งกลุ่มพูดคุยเสนอแนะ
 4. ควรจัดทำเอกสารประกอบการบรรยายด้วย เพื่อนำไปใช้ในชุมชน ชมรมต่างๆ

5. ประชาชนและภาครัฐควรร่วมกันขับเคลื่อนใช้กฎหมาย
อย่างเป็นระบบและจริงจัง ให้ความรู้สิทธิของประชาชนและความเสมอ
ภาคของสตรี

6. ควรจัดให้มีเกม/กิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้มีส่วนร่วม

7. กำหนดกรอบเนื้อหาให้ชัดเจนมากกว่านี้

8. กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวน่าจะพูดถึงบทบาท/
งานของกรมด้วย

9. กฎหมายและความรุนแรงที่มีในปัจจุบัน ใครทำอะไรบ้าง มี
ความก้าวหน้าอย่างไร ยังไม่เห็นว่าใครทำอะไรบ้างหรือกำลังจะ
ขับเคลื่อนงานอะไรอยู่ แต่วันนี้เป็นลักษณะการแสดงความเห็นของ
วิทยากรมากกว่า

10. ควรกำหนดแผนงานและแจ้งให้ผู้เข้าร่วมทราบว่าหลังจาก
นี้จะดำเนินงานอย่างไรต่อไป เพื่อให้บรรลุการยุติความรุนแรง

11. ต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและจริงจัง

.....

**คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส**

๑. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายมณเฑียร บุญตัน	รองประธาน
๓. นางสาวรรณี สิริเวชชะพันธ์	คณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
รองประธาน
๔. คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี	คณะกรรมการ คนที่สอง
รองประธาน
๕. พลตำรวจเอก พงศพัศ พงษ์เจริญ	คณะกรรมการ คนที่สาม
โฆษกคณะกรรมการ
๖. นายแถมสิน รัตน์พันธุ์	กรรมการและที่ปรึกษา
๗. พลตรี จารึก อารีราชการัณย์	กรรมการและที่ปรึกษา
๘. พลเรือเอก สุรศักดิ์ หุ่นเรียงมย์	กรรมการและที่ปรึกษา
๙. พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล	กรรมการและที่ปรึกษา
๑๐. นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์	กรรมการ
๑๑. รศ.กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย	กรรมการ
๑๒. พลเอก ธีระวัฒน์ บุญยะประดับ	กรรมการ
๑๓. พลเรือเอก นริส ประทุมสุวรรณ	กรรมการ
๑๔. นายปรีชา วัชรากัย	กรรมการ
๑๕. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรตม	กรรมการ
๑๖. พลเอก ไพชยนต์ คำทันเจริญ	กรรมการ
๑๗. นายยุทธนา ทัพเจริญ	กรรมการ
๑๘. พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม	กรรมการ
๑๙. พลเอก สกล ชื่นตระกูล	กรรมการ
๒๐. พลโท สรรชัย อจลานนท์	กรรมการ

๒๑. พลเอก อุดลยเดช อินทะพงษ์	กรรมการ
๒๒. พลเอก อรุณ สมตน์	กรรมการ
๒๓. พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์	กรรมการ
๒๔. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	เลขานุการ คณะกรรมการ

ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ
และเลขานุการประจำคณะกรรมการ

๑. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๒. ดร. เฉลิมชัย ยอดมาลัย	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๓. นางสาวเบญจวรรณ อานเป็รื่อง	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๔. นางพวงแก้ว กิจธรรม	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๕. นายสมชาย เจริญอำนวยสุข	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๖. รศ.ดร. อาชัญญา รัตนอุบล	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๗. ดร. อธิพล ปรีดีประสงค์	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๘. นายนิวัฒน์ กาญจนภูมิรินทร์	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๙. ดร. พรพรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๑๐. นายวงศ์พันธ์ ฌันชัยพัฑ	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๑๑. นายวิญญู พิทักษ์ปกรณ์	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๑๒. นางอำไพวรรณ ตรีสกุล	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๑๓. นางอาทิตยา นรารวัชร	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
๑๔. นางนฤมล ล้อมทอง	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
๑๕. นายกันติพจน์ ศรีบุญรัตน์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๖. พลโท จริญญา พันธุนนท์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๗. ดร.ชาตรี ฤทธิทอง	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๘. นายชานนทร์ บุญรัชกุล	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๙. นางญานินท์ วังชัย	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๒๐. นางสาวฐาปนีย์ สุขสำราญ	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๒๑. นางธนันท์ธร นิธิธีรพัชร	เลขานุการประจำคณะกรรมการ

๒๒. นายรณฤทธิ มงคลรัตน์ เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๓. นางรัชดา บุญยุบล เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๔. นาวาเอกหญิง วิชุดา วารุณประภา เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๕. นาวาโท สายชล ช่างน้อย เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๖. ทพ.ดร. อุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๒๗. นายเอกพิทยา เอี่ยมคงเอก เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ

ที่ปรึกษาภคิตติมศักดิ์คณะกรรมการบริหาร

๑. นางกีระณา สุขมาวงศ์
๒. นายเกียรติศักดิ์ เทพผดุงพร
๓. นางจันทิรา กิตติฐิติกุล
๔. นายนิติ ถาวรวัฒนชัย
๕. พลเอก บุญลือ วงษ์ท้าว
๖. นางผาณิต พูนศิริวงศ์
๗. นางเพ็ญพัทธ์ ศรีทอง
๘. นางรัตนา ตฤณารังสี
๙. ดร. สมบูรณ์ วรารักษ์บดินทร์วิทย์
๑๐. พลตำรวจโท สันติ เพ็ญสุตร
๑๑. นายสุรวัฒน์ ชมพูพงษ์
๑๒. นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์
๑๓. พลโท อัครชัย จันทร์โตชะ
๑๔. พลอากาศตรี อิศพร คณะเจริญ

คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก และเยาวชน

๑. คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. พลตำรวจเอก พงศพัศ พงษ์เจริญ	รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่หนึ่ง
๓. พลเรือเอก นริศ ประทุมสุวรรณ	รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่สอง
๔. พลโท สรรชัย อจลานนท์	รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่สาม
๕. นางเพ็ญศรี เคียงศิริ	อนุกรรมการ
๖. รศ.ดร. คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์	อนุกรรมการ
๗. นางธัชกร เหมะจันทร์	อนุกรรมการ
๘. นายภูมิสรรค์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา	อนุกรรมการ
๙. นางเทพวัลย์ ภรณวลัย	อนุกรรมการ
๑๐. นายบุรินทร์ สุขพิศาล	อนุกรรมการ
๑๑. นางนฤมล ล้อมทอง	อนุกรรมการและโฆษก
๑๒. นายกันติพจน์ ศรีบุญรัตน์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๓. นายแถมสิน รัตนพันธุ์	ประธานที่ปรึกษา
คณะอนุกรรมการ
๑๔. รศ.ดร. อาชัญญา รัตนอุบล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๕. นายวิญญู พิทักษ์ปกรณ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๖. นางธนันท์ธร นิธิธีรพัชร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๗. นายเฉลิมชัย ยอดมาลัย	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๘. นางสาวถนอมขวัญ ณ ป้อมเพชร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๑๙. นางสาวพรทิพย์ เตชะสมบูรณาภิจ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒๐. นายพันธุ์ เจตนลิน	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒๑. นายวงศกร ภู่ทอง	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒๒. นายอิทธิพล สงวนดีกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒๓. ประธานสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการกิจการสตรี

๑. นางสาวรรณี สิริเวชชะพันธ์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นางกาญจนารัตน์ สิริโรจน์	รองประธานคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล	รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สอง
๔. พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม	รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สาม
๕. นางสุชาดา นันทะพานิชสกุล	อนุกรรมการ
๖. ดร. สุชาดา เมฆรุ่งเรืองกุล	อนุกรรมการ
๗. นางสุทธีณี เมธีประภา	อนุกรรมการ
๘. นายพิสุทธิ์ ทรัพย์วิจิตร	อนุกรรมการ
๙. ดร. สืบสวัสดิ์ วุฒิวรดิษฐ์	อนุกรรมการ
๑๐. นางรัตนา สัยยะนิฐี	อนุกรรมการ
๑๑. ดร.เกณิกา เฟื่องฟู	อนุกรรมการ
๑๒. พลตรี วีระศักดิ์ นาทะสิริ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๓. นางกิระณา สุมาวงศ์	ประธานที่ปรึกษา
คณะกรรมการ
๑๔. พลตรี เปรมชัย สโรบล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. นางสาวเบญจวรรณ อานแปริ่อง	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๖. นายราชันย์ บุญธิมมา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๗. ศาสตราจารย์ วันทนีย์ วาสิกะสิน	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๘. นายเกียรติศักดิ์ เทพผดุงพร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๙. นางอำไพวรรณ ตรีสกุล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๐. นายสุรวัฒน์ ชมภูพวงษ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๒๑. ทพ.ดร. อุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา

๒๒. ดร. พรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา

๒๓. นางกรรณิการ์ จรัสอุไรสิน

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการกิจการผู้สูงอายุ

๑. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรตม	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. พลเอก ชีระวัฒน์ บุญยะประดับ	รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก อรุณ สมตน	รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่สอง
๔. ศาสตราจารย์พินิจ กุลละวณิชย์	อนุกรรมการ
๕. พลเอก บุญลือ วงษ์ท้าว	อนุกรรมการ
๖. นางธิดา ศรีไพพรรณ	อนุกรรมการ
๗. พลโท กิจจา ศรีทองกุล	อนุกรรมการ
๘. นายนิวัฒน์ กาญจนภูมินทร์	อนุกรรมการ
๙. นาวาตรี พัชระ ไม้หอม	อนุกรรมการ
๑๐. นางสาวอรุณโรจน์ เลี่ยมทอง	อนุกรรมการ
๑๑. นางเมธินี รัตสาร	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๒. พลเอก สกล ชื่นตระกูล	ประธานที่ปรึกษา
คณะอนุกรรมการ
๑๓. รศ.ดร. อาชัญญา รัตนอุบล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๔. นายวงศ์พันธ์ ฌฉนัยพัฑ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๕. ดร. สมบูรณ์ วรหะบัณฑิตวิทย์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๖. ดร. พรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๗. นายสุรศักดิ์ นันทวิริยกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๘. พลโท จริญญา พันธุนนท์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๙. พลอากาศตรี อิทธิพร คณะเจริญ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒๐. นาวาเอก หญิง วิชุดา วารุณประภา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒๑. ดร.ชาติรี ฤทธิทอง	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ

๑. นายมณฑิร บัญตัน	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์	รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่หนึ่ง
๓. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่สอง
๔. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	อนุกรรมการ
๕. นางสาววันทนีย์ พันธชาติ	อนุกรรมการ
๖. นายวิหตุต บุนนาค	อนุกรรมการ
๗. นางอาทิตยา นรารวัชร	อนุกรรมการ
๘. นายรัตน์ กิจธรรม	อนุกรรมการ
๙. นางพวงแก้ว กิจธรรม	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๐. นายธีรยุทธ สุนทรวิท	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑. พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล	ประธานที่ปรึกษา
คณะอนุกรรมการ
๑๒. นายสมชาย เจริญอำนวยสุข	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๓. นายต่อพงศ์ เสลานนท์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๔. แพทย์หญิงวัชรา รั้วไพบูลย์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๕. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๖. นางเบญจมา ชลธารินทร์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๗. นางพิมพ์มา ขจรธรรม	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๘. นายศุภชีพ ดิษเทศ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๙. นายสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒๐. นายอนุชา รัตนสินธุ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒๑. นายประกาศิต ภาวะสิทธิ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ